

عنوان مقاله:

تحلیل حقیقت معانی حرفی و کاربرد آن در علم اصول در اندیشه محقق اصفهانی

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های اصولی، دوره 10، شماره 34 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

محمدعلی اسماعیلی - عضو پژوهشگاه بین المللی المصطفی

سید محمد انتظام - دانشیار دانشکده فلسفه، دانشگاه مفید، قم، ایران.

مصطفی عزیزی علویجه - دانشیار گروه فلسفه جامعه المصطفی العالمیه

خلاصه مقاله:

«معانی حرفی» به عنوان یکی از مباحث پرکاربرد در علم اصول، از گذشته دور مطرح بوده. در تحلیل حقیقت آن دیدگاه هایی ارائه شده است. غالب اصولیان معاصر نظریه تمایز جوهری معانی حرفی با معانی اسمی را پذیرفته اند که خود تقریرهای مختلفی دارد. در این میان، محقق اصفهانی با ژرف اندیشی های فلسفی و اصولی و با بهره گیری از «وجود رابط» در فلسفه، تقریر دقیقی از این نظریه ارائه کرده که تاثیر چشم گیری بر اصولیان بعدی داشته است. جستار حاضر با روش توصیفی تحلیلی و با هدف تبیین دیدگاه محقق اصفهانی می کوشد حقیقت و کاربردهای اصولی معانی حرفی را تقریر کند. از رهگذر این پژوهش آشکار می شود که محقق اصفهانی معانی حرفی را بیانگر ربط می داند و بر خلاف برداشت محقق خوبی، موضوع له حروف را نه «ربط خارجی»، بلکه «معنای ربط» می شمارد؛ چنان که موضوع له آن ها را نه جزئی حقیقی، بلکه جزئی به معنای متقوم به طرفین می داند. این نظریه در مسائلی نظیر تقیید هیات امر در واجب مشروط، تمسک به اطلاق هیات برای اثبات وجوب نفسی، تعیینی و عینی، اثبات سنخ الحکم بودن جزا و نیز اثبات علیت انحصاری در مفهوم شرط کاربرد دارد.

کلمات کلیدی:

معانی حرفی، وجود رابط، وجود فی غیره، معانی اسمی، محقق اصفهانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1962425>

